

МОДУЛАРНО ПЛАНИРАЊЕ У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА *

У раду се објашњавају појмови: планирање наставног рада, врсте планирања, глобално планирање, мјесечно планирање и модуларно планирање, а дати су и прилагођени образци за модуларно планирање са примјерима из српског језика.

КЉУЧНЕ РИЈЕЧИ: планирање наставе, исходи учења, модуларно планирање

За успјешну реализацију модуларног НПП-а неопходно је и нешто другачије планирање и програмирање наставног рада. Наиме, у оквиру наставног предмета је утврђен редосљед реализације појединих модула и планирани број часова за сваки модул. У Републици Српској и БиХ у цјелини у свим модулима и из свих предмета за реализацију планираних исхода учења наставник на располагању има 34 часа. Остали захтјеви о којим ваља водити рачуна приликом планирања и програмирања овако конципираних наставних садржаја произилазе из доктрине саме активне наставе, односно активног учења. Прије свега мора се водити рачуна да је наставник овдје помагач у процесу наставе, невидљиви водич, предавач који тумачи стварност и најновија научна достигнућа, менаџер информација, стваралац сарадничких тимова, онај који развија методе учења примјенљиве током цјеложивотног учења, а ученик је активни учесник процеса учења, слободни питалица, истраживач који активно тражи одговоре на отворена питања, консултант и консултована особа и сл.

Имајући све ово у виду наставник мора знати да планирање и програмирање није повремено, нити привремено посао. То је смишљен и плански организован процес који се континуирано одвија током цијеле године и саставни је дио образовно-васпитног процеса. Планирање обухвата задатке које треба обавити у одређено вријеме, одабрати облике и методе рада те извршиоце као појединце или групе ученика и осмислити и јасно дефинисати процесе рада. Планирањем се наставни садржаји дијеле на логичке и смислене цјелине, област, тема, јединица, па то због тога и није механичко распоређивање садржаја него системско осмишљавање и садржаја, и процеса. Реализација овако замишљене и испланиране наставе подразумијева не само реализацију као такву, него праћење, мјерење, вредновање и оцјењивање.

Планирање и програмирање за реализацију модуларног НПП-а као и планирање у традиционалној настави се заснива на четири аспекта гдје „**теоријски аспект** - обухвата анализу програма (каталога знања) предмета (односно *МОДУЛА*, прим. Р. Р. Л.), односно анализу садржаја и циљева који се желе остварити; **организациони аспект** – избор метода и облика рада, распоред наставне материје на часове; **материјални аспект** – припрема наставних средстава и помагала, припрема простора за реализацију наставе; **административни аспект** – обухвата прва три – представља израду писаних докумената - планова, који представљају синтезу укупне методичке припреме наставника“ (ПВОР, 2006) и има два основна вида, а то су глобално (на нивоу модула или предмета који се састоји из више модула, односно традиционално схваћено и као годишње) и оперативно, односно мјесечно планирање.

* Рад је објављен у часопису *Радови филозофског факултета И. Сарајево*, 13/2011

Када је ријеч о глобалном планирању, било да га традиционално још одређујемо и као годишње планирање, односно као модуларно у случају да је настава организована по модулима, онда можемо у цјелини, или у овом случају још боље у нешто модификованом облику прихватити понуђене садржаје или захтјеве шта треба да садржи један глобални програм рада, а које су дефинисани у подгоричкој публикацији *Планирање васпитно – образовног рада* гдје се каже да:

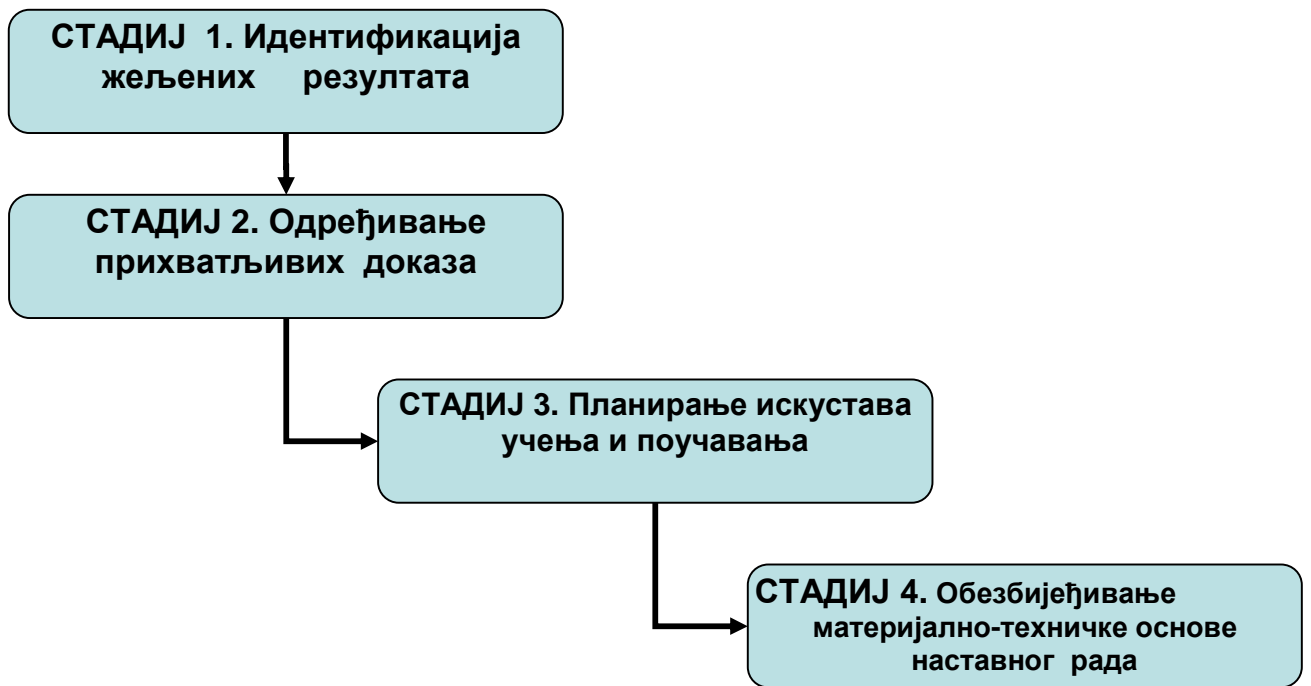
„Модел годишњег плана рада садржи:

1. образовно-васпитне циљеве предмета,
2. распоред наставне грађе по часовима,
3. списак уџбеника за ученике,
4. стручну литературу за наставнике,
5. наставне методе,
6. облике рада,
7. наставна средства / материјалне услове,
8. писмене и остале задатке,
9. провјеравање и оцјењивање знања,
10. помоћ ученицима,
11. слободне активности ученика / ваннаставне активности,
12. корелацију са осталим предметима,
13. остале активности наставника,
14. приједлоге наставника за побољшање наставе / учења.“ (ПВОР, 2006.)

Како је модуларни НПП, односно курикулум конципиран тако што су умјесто наставних садржаја у виду наставних тема и јединица неопходних за обраду на часовима редовне наставе одређеног наставног предмета истакнути **исходи учења** онда ни традиционално глобално, ни оперативно планирање у класичном смислу нису могући, јер традиционални НПП, а сходно томе и глобални, годишњи план, има строго дефинисане наставне области, теме и јединице са прецизним бројем часова обраде, систематизације и провјере усвојених знања без могућности одступања, а модуларни НПП дефинише исходе и изворе учења и максимално је флексибилан. Класични НПП је остварен у тренутку када су унапријед планирани часови реализовани без обзира на квалитет знања ученика, а модуларни НПП је реализован када ученици овладају исходима учења у неком од нивоа знања (високи, средњи, ниски) утврђених званично прописаним стандардима знања. На нивоу модула осим исхода учења, у неким образовним системима као што је нпр. њемачки, су дефинисане и конкретне компетенције које се стичу успјешним усвајањем знања дефинисаних датим исходима учења у оквиру неког модула, а што је поново све свакако усклађено са **EQF** (European Qualifications Framework) и са **NQF** (National Qualifications Framework) па у том случају наставник мора да трага за новим моделима планирања наставе које условно можемо назвати и *модуларно планирање*.

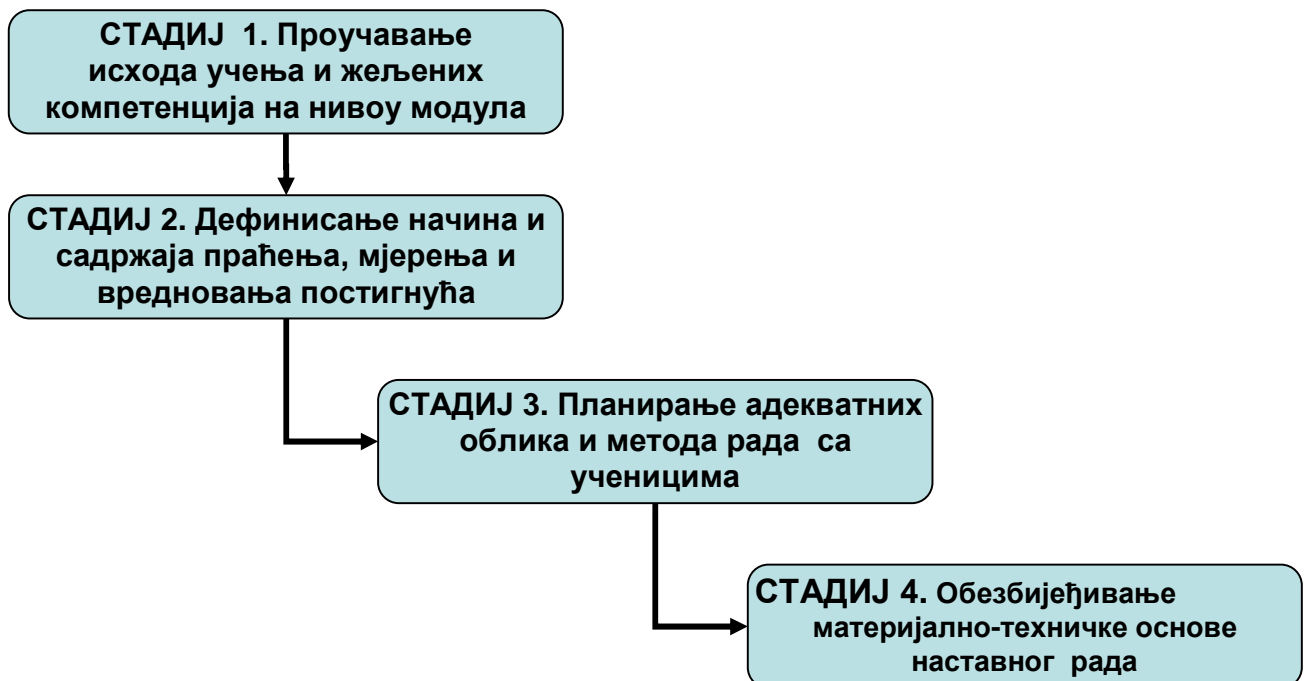
У педагошкој теорији се нико није развио развојем модела модуларног планирања и програмирања наставе, али се Миле Илић бавио специфичним моделовањем планирања ефикасне наставе које је назвао **планирање у обрнутом дизајну**. Тај Илићев модел је веома близак нашем поимању *модуларног планирања* и као теоријски и као практични концепт.

Суштину свог теоријског модела Миле Илић резимира на сљедећи начин: „Кључни стадији у обрнутом дизајну креирања савременог образовног курикулума, макроплана и микроплана ефикасне наставе су: 1. идентификација жељених резултата, 2. одређивање прихватљивих доказа, 3. планирање искустава учења и поучавања и 4. предвиђање материјално-техничке основе.“ (М. Илић, www.scribd.com.)

Схематски приказ: Стадији плана наставног рада у обрнутом дизајну (Према М. Илић)

Овај модел планирања у обрнутом дизајну се лако модификује у модел модуларног планирања како га ми видимо и како слиједи на сљедећој схеми.

Модификовани схематски приказ планирања у обрнутом дизајну, односно модуларног планирања

Циљ оваквог планирања и програмирања, а затим и реализације модуларне наставе је како то вели и Миле Илић „креирање наставних ситуација дјелотворног поучавања, индивидуализованог и интерактивног учења и самоучења како би ученици стекли трајна знања, релевантне вјештине и подстицали развој способности и осталих потенцијала социјализованих индивидуалитета.“ (М. Илић, www.scribd.com.)

Ми овдје доносимо дјелимично попуњене моделе могућих функционалних образаца за глобално и за оперативно планирање модуларне наставе, као и модел операционализације активности на часу, односно припреме за сам час користећи се примјерима из наставе српскога језика, конкретно модул **медији** и модул **Грађење ријечи и лексикологија** .

Имајући у виду да су исходи учења у званичном модулу **грађење ријечи и лексикологија** у дијелу који се односи на *грађење, односно творбу ријечи* веома лоше дефинисани, а о чему смо и писали, и говорили на научним скуповима, овдје доносимо **наш приједлог исхода учења** у дијелу модула који се односи на само *грађење ријечи* како и слиједи.

Ученик зна да :

- објасни шта је основа ријечи, а шта њен наставак
- разликује **граматичку основу и граматички наставак од творбене основе и творбеног наставка**
- објасни шта је **коријен** ријечи
- разликује префиксе и суфиксе
- објасни шта је **ПРОСТА** ријеч
- објасни појам и **врсте морфема** (лексичке = коријенске и деривационе /суфикс, префикс, инфикс, интерфикс;/; граматичке = наставци)
- разликује **МОРФЕМУ** и **АЛОМОРФУ**
- разликује **морфемску и творбену анализу од граматичке анализе ријечи**
- разликује појмове; **морфологија, морфемика и дериватологија**
- објасни **врсте творбе (грађења) ријечи /префиксална, суфиксална, префиксалносуфиксална, сложеничка и сложеничкосуфиксална/**
- разликује **изведенице, сложенице и полусложенице са дериватолошког становишта**
- објасни шта је **граматичка хомонимија, а шта граматичка синонимија**
- објасни шта је **значењска скупина, а шта творбена породица**
- објасни творбу ријечи **ТРАНСПОЗИЦИЈОМ** (категоријално преобразовање) – супстантивизација, вербализација, пропозиционализација, адјективизација, конјункционализација и адвербијализација

Уз овако дефинисане исходе учења није тешко написати упутства за наставника. За то је неопходно само елементарно знање из теорије модуларне наставе и из методике наставе српског језика и књижевности.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НА НИВОУ МОДУЛА

ШКОЛА. _____
 НАСТАВНИК : _____

РАЗРЕД: *други*
 ПРЕДМЕТ: *српски језик и књижевност*

МОДУЛ (назив и шифра)	МОДУЛАРНА ТЕМА	БРОЈ И НАСЛОВИ МОДУЛАРНИХ (наставних) ЈЕДИНИЦА	НЕОПХОДНИ БРОЈ ЧАСОВА	ОРЈЕНТАЦИОНО ВРИЈЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
МЕДИЈИ III - (*) - ОП - 01 - 06	НОВИНЕ	1. Врсте и категорије новина 2. Садржај и структура новина 3. Вијест, структура вијести, објективност вијести 4. Насловна страна новина 5. Улога и значај фотографије 6. Новински огласи 7. Причање догађаја 8. Од догађаја до новина	8	фебруар
	РАДИО	1. Основна правила радио новинарства 2. Радио програм и радио емисије 3. Радио емисије и њихова слушаност – 1. дио 4. Радио емисије и њихова слушаност – 2. дио 5. Популарна пјесма и њен текст 6. Посјета радио станици 7. Економско – пропагандни програм 8. Снимање радио емисије	8	март
	ТЕЛЕВИЗИЈА	1. Телевизијска емисија 2. Врсте телевизијских емисија 3. Особине и специфичност језика телевизије 4. Гледаност и популарност	8	април

		телевизијских емисија 5. Вриједносни аспекти телевизијских серија – 1. дио 6. Вриједносни аспекти телевизијских серија – 2. дио 7. Књижевни аспект телевизијске емисије 8. Телевизија у образовању		
	ФИЛМ	1. Појам и врсте филма – 1. дио 2. Појам и врсте филма – 2. дио 3. Средства филмског изражавања 4. Настанак филма и филмска терминологија – 1. дио 5. Настанак филма и филмска терминологија – 2. дио 6. Анализа и тумачење филма 7. Филмска адаптација књижевног дјела 8. Критички приказ филма	8	мај

МЈЕСТО И ДАТУМ: _____

МЈЕСЕЧНИ ПРОГРАМ РАДА

ШКОЛА: _____

РАЗРЕД: _____

НАСТАВНИК : _____

ПРЕДМЕТ: _____

МОДУЛ: _____

МЈЕСЕЦ : _____

СЕДМИЦ А	БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ -ТЕМЕ И ЈЕДИНИЦЕ-	ИСХОДИ /РЕЗУЛТАТИ/ УЧЕЊА	НАПОМЕНА
Од _____ до _____	2			
Од _____ до _____	2			
Од _____ до _____	2			
Од _____ до _____	2			
Од _____ до _____	0,2 или 1			

ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈА АКТИВНОСТИ НА ЧАСУ

МОДУЛ: _____ МОДУЛАРНА ТЕМА _____

МОДУЛАРНА ЈЕДИНИЦА: _____

ИСХОДИ УЧЕЊА: _____

Минутажа	Облици рада	Методе рада	Наставна средства	Активности наставника	Активности ученика	Садржај праћења и вредновања

0-10						
11-40						
41-45						

МЈЕСТО И ДАТУМ : _____ **НАСТАВНИК :** _____

ЈЕДАН ПРИМЈЕР МОГУЋЕ ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ НА ЧАСУ

МОДУЛ: *Грађење ријечи и лексикологија* **МОДУЛАРНА ТЕМА :** *Грађење ријечи*

МОДУЛАРНА ЈЕДИНИЦА: *Морфема, врсте морфема – морфемска анализа*

ИСХОДИ УЧЕЊА: *Ученик зна шта је морфема и разликује врсте морфема у оквиру конкретне морфемске анализе*

Минутажа	Облици рада	Методе рада	Наставна средства	Активности наставника	Активности ученика	Садржај праћења и вредновања
0-10	фронтални	дијалогска и егземпларна метода	посебно припремљене графове фолије	Организује и води конкретан разговор - понављање научених садржаја из ОШ везаних за творбу ријечи.	Активно учешће свих ученика у разговору.	Праћење ученичких одговора и наставников а процјена знања стечених у ОШ у сврху осмишљавања најефикаснијег почетка даљег проширивања знања у складу с дефинисаним исходом учења.
11-35				Наставник координира рад група и	Ученици у складу са дефинисани	Праћење конкретних групних

	групни и комбиновани	текст метода, презентација резултата рада и дијалогска метода	листе истраживачких задатака, наставни листићи и графофолије	пружа краћа упутства. У току презентација резултата рада по групама <i>наставник објашњава нове појмове (морфема, врсте морфема и морфемска анализа).</i>	м истраживачким задацима рјешавају дефинисане проблеме, систематизују их уз наставникоу помоћ, конкретизују одговоре, осмишљавају и изводе презентацију резултата свога рада.	презентација, валоризација и вредновање рада појединаца и група у складу с унапријед познатим критеријумима за вредновање презентација.
36-40	фронтални	дијалогска и егземпларна метода	материјали настали током групног рада ученика	Организује и води разговор са ученицима <i>–резимирање конкретних научених наставних садржаја на овом часу.</i>	Активно учешће свих ученика у разговору.	Праћење, евидентирање и по потреби оцјењивање усмених ученичких одговора.
41 - 45	- Петоминутна провјера усвојености обрађених наставних садржаја у складу са захтјевима везаним за примјер из прилога бр. 3. - Наставник ће исправити урађени задатак и с резултатима упознати ученике на наредном часу из <i>српског језика и књижевности</i>					листа питања за провјеру постигнућа (в. прилог бр. 2)
ПРИЛОЗИ						
Прилог бр. 1	Садржај наставног листића за рад по групама: Мирко Божић, ДИМ – одломак ДИМ Чини ми се да ме је одувијек мучио дим. Још кад сам се родио, кажу, кућа је била задимљена смрековином на којој се сушило месо и наравно, сушио сам се малкице и ја – као још непосољено месо. Видјет ћете касније да је, можда, тај први дим био пресудан. „Насисат ће ми се дијете дима“ – вриснула је моја мати, засузивши, очију пуних дима. Отац је мислио да мајка има пуно димастих успомена, болесни дјед му је био димовит. Отац није пуцао пушком већ бездимком, бачва му је заударала димом, препеченица давила на дим, стијењ се					

устобочио димићем, а онда, покатад испухнуо по који пишљиви димчић. Неки су пламенови палуцали димним језицима, кровови су се димили кад је лијевало као из кабла, димило се ледено валовље, а огњиште му је било често димљиво мршуљавим димом што зијевка и цркава пузимице. Отац је предосјећао понекад да ће му цијела година издимити, а прије но што нам се запалила кућа читава се јесен осјећала на дим. Загонетно је мислио о неким људима: продаје дим човјеку који се није нагутоа дима; кадио ракију па и сам лаје на дим; неке све отишло у дим; онај, несретник, све скупља у прса па ће продимити за разлику од онога што се већ уздимио па ће планути. Тужили ме оцу да сам напрасит а он ми тувио у главу: само се немој, синко улудо димити! Иначе имао је он и својих властитих појмова. Говорио је „наша димовина“, у смислу наше дједовине, стечевине, коју смо димили или коју смо били већ одимили; говорио је како мора плаћати димарину „димачини“, димачином је окрстио порез, а ријеч „димовати“ рабио је умјесто ријечи пребивати... у топлој кући.

Није зато чудо што нам је кућа била набијена димовитим пословицама: Тко се дима не надими тај се ватре не нагрија; гдје је дима ту и ватре; нема дима без ватре; јако дими слабо пече; јака димљивост слаба видљивост; мало угља много дима; свако дрво својим димом дими; благо кући која дими. Било је, богме, и клетва, изворних: дабогда се димом давио; очи му издимиле, дабогда; удимио се, дабогда; сукљао му на све прозоре! А било је и некаквих мана, болештина од дима: издимјелих јаја; опница, слузница; осушених гњата, коже, длака; поцрњелих зуба, ноката; натруњених бјелоочница, храпавих непца, промуклих гласова, изгрижених очију: издимјеле памети и шта ти га ја све знам.

Прилог бр.
2

ЛИСТЕ ИСТРАЖИВАЧКИХ ЗАДАТАКА ЗА УЧЕНИКЕ

Листа истраживачких задатака за рад по групама за прилог бр. 1:

Пажљиво прочитај дати текст Мирка Божића и:

- а) Издвој све ријечи у чијем облику постоји основа **-дим**.
- б) Издвој све ријечи на чијем почетку је основа **-дим**, а иза се налази неки од наставака.
- в) Издвој све ријечи које у средини имају облик **-дим**.
- г) Сачини неколико ријечи типа **златокоса, сладолед** и сл.

Наставник за рјешавање сваког од овдје наведених и слично дефинисаних других задатака задужује по једну групу ученика.

Када ученици заврше дати задатак наставник од њих тражи **да издвојене ријечи подијеле на логичне дијелове у складу са стеченим знањем у основној школи**

(префикс, основа ријечи, суфикс) након чега слиједи презентације одговора на дате задатке. Након тога наставник у разговору с ученицима дефинише уочене дијелове издвојених ријечи и упознаје их

	са појмовима МОРФЕМА, ВРСТЕ МОРФЕМА и МОРФЕМСКА АНАЛИЗА. <i>Листа питања за петоминутну провјеру усвојених знања на примјеру из прилога бр. 3:</i> а) Издвој све ријечи из овог текста које у свом саставу имају облик пут. б) Из издвојене групе ријечи издвој све ријечи које у свом саставу имају коријенску и суфиксалну морфему. в) На исти начин издвој све ријечи које у свом саставу осим коријенске имају и суфиксалну, и префиксалну морфему. в) Које од издвојених ријечи су настале повезивањем двије коријенске морфеме у једну цјелину. г) Одговори на питање: Колико врста морфема се појављује у издвојеним примјерима у тексту из прилога бр. 3?
Прилог бр. 3	Садржај наставног листића за петоминутну провјеру усвојености стечених знања у оквиру модуларне јединице Морфема, врсте морфема – морфемска аначиза: С ПЛАНИНАРИМА -За ову прилику текст намјенски написао Раде Р. Лаловић. - Почетком овог мјесеца група планинара је отпутовала на Љубишњу. Путовање је започело у раним јутарњим сатима, а на путу су се задржали два дана. Путовођа и његови сапутници су кратко застали изнад села подно планине и снабдјели се водом на планинском извору. До тог мјеста су допутовали макадамским путем који путар очигледно није добро одржавао. Путни правац према врху планине предложили су сами путници. На цијелом пропутовању нису наишли ни на један путоказ. Ка врху планине водио је путић са кога су се одвајале бројне уске путање. На овом предјелу није упутно много заостајати иза групе јер се може залутати. Овдје се путић претварао у путељак, а убрзо се и он изгубио. До врха планине ишло се беспућем. Иако уморни, планинари се на врху планине осјећају најљепше, па су се због тога ту и договорили да ће сљедеће седмице путовати на Зеленгору. Детаљно упутство ће бити на вријеме сачињено, а краћа упута ће бити објављена на локалној радио-станици.

ПРИМЈЕР КОНКРЕТНЕ ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ НА ЧАСУ

- Припрему сачињену по нашем моделу нам је за ову прилику уступила Бранка Грујић, професор српског језика и књижевности у СШЦ Фоча.-

МОДУЛ: Медији

МОДУЛАРНА ТЕМА: Новине

МОДУЛАРНА ЈЕДИНИЦА: Вијест и њена структура

ИСХОДИ УЧЕЊА: Ученици знају шта је вијест као облик новинског изражавања, који су њени елементи, како препознати и како написати добру вијест.

Минутажа	Облици рада	Методе рада	Наставна средства	Активности наставника	Активности ученика	Садржај праћења и вредновања
Уводни дио 0-10	фронтални	Комбиноване: дијалогска монологска	учбеник за други разред графоскоп	Обновити градиво низом питања (прилог 1.). Говорити ученицима о вијестима и њиховој структури (прилог 2.)	Ученици се мотивишу за рад кроз одговоре. Упознају структурне елементе вијести. Проширују своја знања.	Прати се усвојено знање ученика и њихова спремност за даљњи рад.
Главни дио часа 11-40 Прва фаза Друга фаза	групни индивидуални	текст метода писање текста	новине-различити примјерци. Блиц, Политика. Новости... листови за рад	Подијелити примјерке новина, дати упутства и пратити рад (прилог 3.)	Уочавање доброг и лошег у написаним вијестима, њихова структура Група пружа могућност уочавања различитих идеја. Самосталност у креирању текста пратећи основна правила.	Сваки ученик се вреднује за рад у групи, његова ангажованост. Такође се вреднује ефикасност у анализи медија, креативност, граматичка писменост и новинарски стил.
41-45	фронтални	презентација		Наставник усмјерава презентацију група и појединаца (прилог 4.).	Ученици пажљиво слушају и праве паралеле са својим радовима у групи или самостално.	Прати се вјештина говора као и тачност обрађених тема. Ученици могу узети учешће и вредновању и изабрати најбољу презентацију или вијест.

Прилог 1

Питања за обнављање:

1. Која су медијска подручја?
2. Шта је комуникација и која су средства комуницирања?
3. Која средства писане комуникације су ти позната?
4. Како су груписане теме о којима пишу новине?
5. Чиме је условљен садржај појединих новина?
6. Како разумјете мисао „Нека мислима буде широко, а ријечима тијесно“?

Прилог 2

- скица фолије за графоскоп

ВИЈЕСТ- најкраћи облик новинског изражавања

јасна
кратка
занимљива
потпуна
актуелна
правовремена

Структура вијести – 5 W

Who	Ко	Марко Марковић, стар 35 година
What	Шта	тешко је повријеђен у саобраћајној несрећи
Where	Гдје	која се догодила у центру Бањалуке
When	Кад	синоћ у 22:30
Why	Зашто	када је аутомобил којим је управљао, засад из непознатих разлога, прешао на другу траку и ударио у бетонски стуб.

Прилог 3

Задатак 1.

Из дневних новина издвојити двије вијести и извршити анализу структуре.

Да ли су обје вијести добро написане и има ли евентуално грешака?

Задатак 2.

Напиши вијест у складу са новинарским правилом 5 W ?

Прилог 4

Наставник прати рад ученика, тако да за презентацију бира карактеристичне радове, а не све.

Представници група могу говорити о својим запажањима, док индивидуални рад наставник вреднује тако што листиће носи кући и ученике следећи час информира о резултатима.

SUMMARY

MODULAR PLANNING IN SERBIAN LANGUAGE TEACHING

In this work next terms are explained: planning of school work, types of planning, global planning, monthly planning and modular planning, also forms for modular planning with examples from serbian language are given and adapted.

Key words: planning of teaching, the learning Outcomes, modular planning

ЛИТЕРАТУРА

1. (Вилотијевић, 1999.): Младен Вилотијевић, ДИДАКТИКА 1-3, Београд, 1999. године
2. (Продановић, Ничковић, 1980.): др Тихомир Продановић, др Радисав Ничковић, ДИДАКТИКА, Београд, 1980. године
3. (Симеуновић, Спасојевић, 2005.): В. Симеуновић, П.Спасојевић, САВРЕМЕНЕ ДИДАКТИЧКЕ ТЕМЕ, Бијељина, 2005.
4. (М. Илић, www.scribd.com): Миле Илић, ПЛАНИРАЊЕ ЕФИКАСНЕ НАСТАВЕ У ОБРНУТОМ ДИЗАЈНУ, www.scribd.com, прочитано 20. јуна, 2011.
5. (ПВОР, 2006.): ПЛАНИРАЊЕ ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА, Центар за стручно образовање, Подгорица, 2006.
6. (Лаловић Р. 2008.): Раде Р. Лаловић, Неки савремени погледи на циљеве, задатке, исходе и стандарде у образовању (У књизи овог аутора *Школа и квалитет*), Центар за културу и информисање, Фоча, 2008.
7. (Лаловић Р. 2011): Раде Р. Лаловић, О модуларној настави, Директор школе бр. 3/2011. Београд
8. (Гаковић В., Лаловић Р., 2007.): Војислав Гаковић, Раде Р. Лаловић, Медијска комуникација за други разред средњих стручних и техничких школа, Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево, 2007.г.
9. (Маројевић, 2000): др Радмило Маројевић, Творба ријечи у српском језику (*у науци и настави*), часопис ПРИЛОЗИ настави српског језика и књижевности, бр. 1-2/2000, Бањалука
10. (Баотић и др. 1989.): Ј. Баотић, М. Окука, М. Ковачевић, Ч. Ребић, НАШ ЈЕЗИК за 1. разред усмјереног средњег образовања, Свјетлост, Сарајево 1989.г.
11. (Баотић и др. 1990): Ј. Баотић, М. Окука, М. Ковачевић, Ч. Ребић, НАШ ЈЕЗИК за 2. разред усмјереног средњег образовања, Свјетлост, Сарајево 1990.г.